

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiæ Doctoris Canonici Ecclesiæ
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temvrentiæ
Malo, Eivsque Remediis, Variis Item Scitv Ivcvndissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XVII. De grandioribus cyathis, à duobus tribusvé, in circum epotari
consuetis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

Neq; ego nunc propinandi morem taxauerim, si quis, ut apud Italos, atq; alias exterarum nationes in usu est, suo quo bibit poculo, alios amicitiae ergo saluter, ipsis deinde, an & quando respondere velint, libertatem permittat. Quae si consuetudo in Germaniam inuehi possit, abrogata illa, quae diximus, ad aequales haustus impulsione, quid non esset boni sperandum? Crediderim ego, & non temere, nationis eius pristinum atq; auitum splendorem, in hoc solo cardine versari.

Præclara hoc caput auctoritate Plutarchi conclusam. *In conui. 7.*
Bonorum virorum, & sapientum conuiuia, non sapientia, auget impensas, sed minuit potius, cum superuacanei obsequiorum apparatus omittitur, & vnguenta peregrina, & bellaria, vinorumque preciosorum diffusiones. quae omnia praesertim hoc vbertim propinandi luxu, fiunt.

CAPVT XVII.

De grandioribus Cyathis à duobus tribusue in circum epotari consuetis.

ET iste mos à priscis olim Germanis dimanauit, ut duo tresue, grandius aliquod poculum, aliis totidem præbbitum, in gyrum ita transmittant, ut nullus è Symposio, relinquatur ab eo immunis. Nam auctor est Cornelius Tacitus, cuius quoties sententiae subscribunt, inter alios Auentinus, & Bohemus, qui de veterum Teutonum ritibus, atq; viuendi consuetudine scripserunt, eos, & ante Christi susceptam fidem, cum adhuc gentilitatis erroribus immeriti erant, conuiuia sua hoc bibendi ritu exornasse, ut *συμπόσιον*, uti Homerus & Xenophon appellant eum, qui amicos conuiuio excipit, luculentiori aliquo poculo, quo haud vulgare, sed præstantissimum, quod conquiri poterat, vini genus continebatur, principio epularum, hono-

In annalibus.

2. Par.
hist. tit. 10.
In vita S.
Martini.

Sacerdota-
lis dignitas.

In libro de
ceremo-
niis Eccle-
sia.

Pius biben-
di usus in
abusum de-
generauit.

Genial.
dier. lib. 5.
cap. 21.

honoratori conuiuarum degustandum offerret. Eius rei vestigium è vita Diui Martini nobis apparet. Vt enim S. Antoninus refert, & Seuerus Sulpitius cum quodam die sanctus ille Episcopus, ab Imperatore ad prandium vocatus esset, atq; vnà cum multis Imperij proceribus accumberet, iussit Imperator, honorarium illud poculum Diuo viro primum offerri, honoris causa. Ex quo cum bibisset, id non Imperatori, sed sacerdoti suo, ad latus assidenti porrexit, sacerdotalem dignitatem, Imperiali potentia longè superiorem esse subinuens.

Scribit prætereà Rabanus Maurus Fuldenfis Monachus complures, ante octingentos circiter annos, omnibus totius anni solennioribus festis, vinum a Sacerdote in Ecclesia solenni preceatione benedictum, principio prandiorum atq; cœnarum adhibere consueuisse, hoc modo; vt pater familias Craterem magnum vni è conuiuis, honore præcellenti, porrigeret hic, cum aliquantulum inde bibisset, alteri tradebat & hic tertio; aliiq; per ordinem aliis. Quo scypho, circulatim quasi, ad amoris mutui vinculum epoto, licebat vnicuiq; tantum bibere, quantum lubebat, nemine prorsus ad potandum adacto.

Hunc ritum inuidus Dæmon, innata sua malitia, in abusum quoq; conuertit, vt non semel, sed sæpius huiusmodi pocula, præsertim cum iam pleriq; affatim biberint, per orbem epotentur, ne quis à Conuiuiio sobrius euadat. Id de Græcis quoq; scribit Alexander ab Alexandro. *Græci in primis epulis minoribus poculis delectabantur, in fine verò largioribus, multo propinabant. Quare Græco more bibere, est capacioribus poculis haurire.*

Et de sene quodam, Xenophon in conuiuium mentionem facit, qui saltando lassus, puerum inlambat, hisce verbis.

Puer

Puer infunde mihi magnum poculum.

Qua de re, quicquid sit, quantum hæ ingentes amphoræ exitii generent, in communi hominum consuetudine, ne ego referam, facilis est apud cordatos ac prudentes æstimatio.

Illud peruelim, audiant bibones eiusmodi, seu-risimam Diui Augustini obtestationem. *Hoc ante omnia rogo, inquit ipse, & per tremendum diem Iudicii vos adiuro, ut quotiescunque inuicem conuiuia exhibitis, illam scdam consuetudinem, per quam grandi mensura, sine mensura, duo, tres, plures uel, aut volentes, aut inuicem solebant bibere, tanquam venenum Diaboli, de vestris conuiujs respuatis: quia ista infœlix consuetudo adhuc de paganorum obseruatione remansit. Et quicumque hoc in suo conuiuio, aut alieno, fieri acquieuerit, Diabolo se sacrificasse non dubitauerit. De qua bibitione, non solum anima occiditur, sed etiam corpus debilitatur. Sed credo de Dei misericordia, quod ita uobis inspirare dignabitur, ut tam lugendum, & etiam erubescendum malum, ita uobis in horrorem veniat, ut illud nunquam fieri permittatis, sed quod illa ebrietate periturum erat, in pauperum refectione proficiat.*

Ser. 231. de Tempore qui est i. de Ebrietate.

CAPVT XVIII.

De poculis vno tractu seu spiritu ebibendis.

Vini abusus, nunc temporis præter omnem modum increbuit, quem olim non ita frequentem fuisse, nisi apud eximios quosdam vini Larcones, ex historiis deprehendi. Capax poculum propinatur, vnico hausto epotandum: id nisi indignabundus propinator succenset, & abs-

Subitaneus haustus vnicus tractus facti, perniciosissimi.

V

te con-